

+

Homilie op 15-10-2023, 28^e Zondag door het jaar, Jaar A.

Dierbaren,

Vorige week zei pater Werry ons in zijn preek, dat een aantal parabels van Jezus zó uit het leven gegrepen zijn, en andere daarentegen helemaal niet. Tot die laatste behoorde het evangelie van die week, over de misdadige wijnbouwers. Ook ons evangelie van vandaag, dat daar bijna direct op volgt, hoort bij die groep. Hoe vreemd dit evangelie eigenlijk is, blijkt duidelijk uit Jezus' eerste woorden: "*Het Rijk der hemelen lijkt op een koning die een bruiloftsfeest gaf voor zijn zoon*". Is dit echt het verslag van een koninklijke bruiloft? Dat zou er bij ons toch heel anders uit hebben gezien? Ik stel me zo voor: een uitbundige beschrijving van bruid en bruidegom, van de aanwezige hoge genodigden, hun bijzondere feestkledij en hun geschenken, van het diner, de speeches en het bal. En dat alles met schitterende kleurenfoto's in de kranten en tijdschriften, en prachtige videobeelden op de tv. Laatstgenoemde dingen waren er natuurlijk nog niet in Jezus' tijd, maar ik noem ze er even bij om de sfeer op te roepen rond een dergelijke gebeurtenis in onze tijd.

Welnu, niets, helemaal niets van die sfeer vinden we terug in ons evangelie. In plaats daarvan zien we genodigden die niet willen komen – stel je voor: naar een koninklijke bruiloft! – en zich ook om een tweede aanmaning niet bekommeren, maar hun eigen akkers of zaken belangrijker vinden, of zelfs degenen die hen komen uitnodigen mishandelen en doden.

Maar de grote feestmaaltijd stond klaar, en die moest spoedig genuttigd worden, want een koelcel of diepvries was er ook nog niet. Dus laat de koning zijn dienaren uitgaan naar de kruispunten der wegen, en daar alle mensen uitnodigen. En die komen wel: de bruiloftszaal loopt vol.

En dan denk je spontaan: nu gaat het feest dan toch beginnen, vooral als de koning zelf binnenkomt om de aanliggenden te bezoeken – bruid en bruidegom blijven, merkwaardig genoeg, helemaal buiten beeld. Maar zelfs nu is er geen feestverslag: de enige ontmoeting van de koning die beschreven wordt is die met iemand die niet de moeite had genomen om zich, na de uitnodiging op straat, voor een zo groot feest om te kleden. (Dat daar de gelegenheid voor gegeven was, blijkt uit het feit, dat de anderen zich kennelijk wel op hun paasbest hadden gekleed.) En ook hier is het goed, om ons die ontmoeting even heel concreet voor te stellen: de koning in zijn mooiste feestgewaad, hoogst chic, tegenover iemand die duidelijk uit de toon valt door zijn onverzorgde plunje. Wij zijn

net zo verbaasd als de koning: hoe kon deze man hier binnenkomen? Waarom is hem niet, vriendelijk doch beslist, de deur gewezen bij de ingang? Toch verwaardigt de koning zich, om persoonlijk naar hem toe te gaan, en hem aan te spreken met “vriend”: “*Vriend, hoe zijt gij hier binnengekomen zonder bruiloftskleed?*” Het is hetzelfde woord – ook in de Griekse grondtekst – dat Judas later, na zijn verraderskus in de Hof van Olijven, te horen zal krijgen: “*Vriend, zijt ge daarvoor hier (Mt 26,50)?*”.

“*Maar de man bleef het antwoord schuldig*”. Hij neemt zelfs nu de kans niet te baat die hem geboden wordt: om als een vriend op deze vriendelijke vraag te antwoorden. Hij is als iemand die onverschillig zijn schouders ophaalt, en daarmee iedere verdere toenadering blokkeert. Zo iemand kan niet langer blijven in de koninklijke bruiloftszaal. Hij wordt dan ook buiten geworpen.

En dan eindigt ons evangelie met een laatste onverwachte zin: “*Velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren*”. Het is er in het voorafgaande maar één van al die van de straat opgepikten die buiten werd geworpen, en het waren er dus nog altijd velen die uitverkoren waren tot het bruiloftsmaal. En had Jezus zelf niet gezegd: “*Ik zeg u, dat velen uit het oosten en het westen zullen komen, en met Abraham en Isaäk en Jakob zullen aanzitten in het Rijk der hemelen*” (Mt 8,11)? En is het dan verwonderlijk, dat iemand op een ander moment rechtstreeks aan Jezus vroeg: “*Heer, zijn het er weinig die gered worden (Lc 13,23)?*”

Waarom is dit hele bruiloftsverhaal zo verbijsterend negatief, en dan nog wel als beeld van het Rijk der hemelen? Dierbaren, ik denk dat we het mogen zien als een schreeuw uit Gods gewonde hart, een dringende oproep aan ons om te verhinderen dat dit zou gebeuren. Ook de mensen van Nineve kregen via Jona een heel negatieve boodschap te horen: “*Veertig dagen nog, en Nineve wordt met de grond gelijk gemaakt*”. “*Maar*” – zo gaat de tekst verder – “*de Ninevieten zochten hun steun bij God*” (Jon 3,4-5). En God bracht het aangezegde onheil niet ten uitvoer (vgl. Jon 3,10). Ook wij allen krijgen de kans om Gods miskende en zo dikwijls onbeantwoorde Liefde alsnog met wederliefde te beantwoorden, door alles in het werk te stellen om te voorkomen dat er iemand zou moeten worden uitgesloten van het hemels bruiloftsmaal. Door, ieder op zijn of haar eigen plaats, als goede herders te zijn die het ene afgedwaalde schaap gaan zoeken. Door in de Biecht vergiffenis te vragen en te krijgen voor onze eigen zonden, en ons tot het uiterste in te spannen om door de nauwe deur binnen te komen (vgl. Lc 13,24). Dan zal God tenslotte al onze tranen wissen (vgl. Jes 25,8), en ons de heerlijkheid schenken in Christus Jezus (vgl. Fil 4,19). Amen.